

Explicar la mort a l'alumnat de Primària, assignatura pendent del professorat

Una recerca de la UdL aposta per implantar aquesta pedagogia com a matèria transversal

El professorat de Primària de Catalunya no compta amb suficient formació en pedagogia de la mort i el 90,2% no l'ha utilitzat mai en la seua carrera docent, ni tan sols durant la pandèmia de COVID-19. Així ho afirma una recerca realitzada per investigadores de la Universitat de Lleida (UdL), publicada a la revista internacional *Heliyon* [<https://www.cell.com/heliyon/home>]. L'estudi, en què han participat 1.220 docents d'arreu de la comunitat autònoma, aposta per oferir més instrucció sobre el tractament didàctic de la mort en el marc de l'Educació per a la Salut a les universitats i centres de formació contínua com un "repte imprescindible". L'objectiu final seria implantar-lo a les aules d'Educació Primària com a assignatura transversal.

D'esquerra a dreta: Ramos-Pla, Del Arco i Espart / Foto: DOTSS-UdL

L'equip de la Càtedra de Desenvolupament i Territoris Saludables i Sostenibles (DOTSS [<https://catedradots.com/>]) de la UdL ha dissenyat un qüestionari específic per analitzar les percepcions del professorat en servei sobre la pedagogia de la mort. Del total de 1.220 docents en actiu que hi han participat, el 68% són dones i el 32%, homes. L'edat mitjana és de 44,4 anys. Tots ells han cursat estudis d'Educació Primària; un 13%, també Educació Infantil i un 11,5%, Psicopedagogia. Els resultats són contundents. Tot i que el 73,4% creu que cal tractar les defuncions de manera natural a l'escola i el 62,1% pensa que s'ha de fer abans que passi cap esdeveniment relacionat amb la mort, només un 2,5% ha rebut formació sobre el tema en l'etapa universitària.

"El tractament didàctic dels decessos és un tabú a la nostra societat i hauria d'estar present a tots els nivells educatius, des dels 3 anys", explica la professora lectora de la UdL Anabel Ramos-Pla i primera signant de l'article. "Malgrat la gran mortalitat provocada per la pandèmia, aquest és encara un repte educatiu i hauria de ser una prioritat", destaca. Una opinió compartida amb el professorat que ha respost l'enquesta. El 89'3% creu que necessitaria més formació sobre el tema i el 74,6% la considera imprescindible abans de poder educar en el fet de la mort a l'Educació Primària.

Els docents que han aplicat la pedagogia de la mort reporten un alt grau de satisfacció per part de tota la comunitat educativa, tant de la direcció dels centres (80%) com de les famílies (81,8%) i el propi alumnat (83,3%). "Un tractament saludable de la mort a l'escola permet oferir multitud de beneficis, com ara afrontar el dol de manera normalitzada; trencar el tabú social; analitzar els determinants de la salut vinculats a la mort o prendre consciència que la vida té un final i, per tant, cal viure el moment", recull la recerca que Ramos-Pla comparteix amb la professora Isabel del Arco i la professora lectora Serra Hünter Anna Espart.

"És necessari que les universitats ofereixin un enfocament pedagògic de la mort en la formació inicial i contínua del professorat. Si els docents no tenen estratègies educatives, els costarà posar-les en pràctica a les escoles.

A més, la resposta educativa als dubtes i preguntes de l'estudiantat serà més eficient si s'aborda amb naturalitat, que no pas quan s'ha de tractar per situacions imprevistes per a les quals no estem preparats", subratllen a les conclusions de l'article.

M É S

I N F O R M A C I Ó :

Article *Pedagogy of death within the framework of health education: The need and why teachers and students should be trained in primary education* [<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844023022570>]